

طرح درس

۱. عنوان درس: ساخت زبان فارسی (کارشناسی ارشد)

۲. شماره درس:

۳. تعریف

رهیافت کمینه‌گرا به دستور زبان که نزد اهل فن با نام «برنامه» شناخته می‌شود، دنباله‌انگاره حاکمیت و مرجع‌گزینی یا به گفته دقیق‌تر، تداوم نظریه اصول و پارامترهاست که شالوده‌اش در دهه ۱۹۸۰ میلادی به کوشش چامسکی پی ریخته شد. عنوان برنامه در کمینه‌گرایی به این معناست که مرزهای این رویکرد زبانی از حد یک نظریه خاص فراتر می‌رود و در بستر خود دیدگاه‌های مختلف و حتی گاهی متعارض را می‌پرورد. از این روست که در چارچوب برنامه کمینه‌گرا هم نظریه‌های واژه‌گرا گسترش و قوام می‌یابند، هم نظریه‌ای پادواژه‌گرا مانند صرف توزیعی مجال رشد و نمو پیدا می‌کند.

در درس ساخت زبان فارسی مقاله‌هایی مطالعه می‌شوند که در چارچوب نظریه یادشده، به یکی از مسائل صرفی - نحوی زبان فارسی می‌پردازند.

۴. منابع

- Adger, D. (2003). *Core Syntax, a Minimalist Approach*. Oxford: Oxford University Press.
- Baker, M., and Stewart, O.T (2002). *A serial verb construction without constructions*. Ms., Rutgers University, New Brunswick, NJ.
- Baltin, M., and Collins, Ch. (2001). *The Handbook of Contemporary Syntactic Theory*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Boeckx, C., Hornstein, N. and Nunes, J. (2010). *Control as Movement*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Darzi, A. (1996). *Word order, NP movement, and opacity conditions in Persian*, Ph.D. dissertation, University of Illinois at Urbana-Champaign.
- Darzi, A. (2001). *Non-finite control in Persian*. *Studies in the Linguistic Sciences*, 31 (2): 21-32.
- Darzi, A. (2008). *On the vP Analysis of Persian Finite Control Constructions*. *Linguistic Inquiry*, 39 (1): 103-116.
- Darzi, A. and Kwak, S. (2015). *Syntax and semantics of subjunctive clauses in Persian*. *Lingua*, 153: 1-13.
- Darzi, A. and Motavallian, R. (2010). *The minimal distance principle and obligatory control in Persian*. *Language Sciences*, 32(4):488-504
- Everaert, M. and Riemsdijk, H.V. (2006). *The Blackwell Companion to Syntax*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Folli, R., Harley, H. and Karimi, S. (2005). *Determinants of event type in Persian complex predicates*. *Lingua*, 115: 1365-1401.
- Ghomeshi, J. (2001). *Control and thematic agreement*. *Canadian Journal of Linguistics* 46:9-40.
- Hornstein, N., Nunes, J. and Grohmann, K.K. (2005). *Understanding Minimalism*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Karimi, S. (2003). *Focus Movement and the Nature of Uninterpretable Features*. In: A. Carnie, H. Harley and M. Willie (Eds). *Formal Approach to Functional Focus* (297-306). John Benjamins Publishing.
- Karimi, S. (2005). *A Minimalist Approach to Scrambling: Evidence from Persian*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Karimi, S. (2008). *Raising and Control in Persian*. In: S. Karimi, V. Samiiian, and D. Stilo (Eds). *Aspects of Iranian Linguistics (177-208)*. Cambridge Scholars Publishers Ltd.
- Karimi, S. and Taleghani, A. (2007). *Wh-movement, interpretation, and optionality in Persian*. In: *Phrasal and clausal architecture: Syntactic derivation and interpretation*, 167-187. Amsterdam: John Benjamins Publishing.
- Karimi-Doostan, Gh. (2005). *Light Verbs and Structural Case*. *Lingua* 115, 1737-1756.
- Karimi-Doostan, Gh. (2011). *Separability of Persian complex predicates*. Manuscript, University of Kurdistan.
- Roberts, I. (2001). *Head movement*. In: M. Baltin and Ch. Collins (Eds). *The Handbook of Contemporary Syntactic Theory* (113-147). Oxford: Blackwell Publishing.
- Taleghani, A.H. (2008). *Modality, Aspect and Negation in Persian*. Amsterdam: John Benjamins Publishing.

۵. اهداف

هرچند هدف غایی مباحث پیش روی معرفی نظریه کمینه‌گرا و تحلیل برخی از ساخت‌های زبان فارسی در چارچوب این نظریه است، اما درک بهتر بسیاری از مفاهیمی که در این نیم‌سال مطرح می‌شوند، مستلزم آشنایی مقدماتی با دستور زایشی و برنامه کمینه‌گراست. از این‌رو، به دانشجویان زبان‌شناسی پیشنهاد می‌شود که دست‌کم بخش‌های مرتبط با مباحث مطرح‌شده را از کتاب‌های هگمن (۱۹۹۴)، اجر (۲۰۰۳) و ردفورد (۱۹۸۸، ۲۰۰۹)، و در فارسی دبیرمقدم (۱۳۷۸) و درزی (۱۳۸۴) مطالعه کنند. این درس به دانشجویانی که می‌خواهند پایان‌نامه خود را موضوعی صرفی یا نحوی انتخاب کنند، کمک می‌کند تا ضمن تسلط بیشتر به مبانی نظری، با بخش‌هایی از پیشینه پژوهش نیز آشنا شوند.

۶. تعهدات دانشجو

ارائه یک مقاله در کلاس + مطالعه پیش‌نیازها + پیگیری و خواندن مباحث مطرح‌شده در کلاس + آمادگی در هر جلسه برای آزمون

۷. پیش‌نیازها*

کتاب‌های هگمن (۱۹۹۴)، اجر (۲۰۰۳) و ردفورد (۱۹۸۸، ۲۰۰۹)، و در فارسی دبیرمقدم (۱۳۷۸) و درزی (۱۳۸۴)

۸. شیوه محاسبه نمره

پنج نمره فعالیت کلاسی + پانزده نمره پایان ترم

۹. تقویم آموزشی درس (فرم ضمیمه)

مزدک انوشه

استاد درس

* پیش‌نیاز شامل دروسی است که دانشجو باید گذرانده باشد و یا مباحثی است که دانشجو باید با آن آشنایی داشته باشد.

تقویم آموزشی درس

عنوان بحث	هفته / جلسه
همهٔ مباحث در چارچوب کمیته‌گرایی	
ساخت افعال بی‌پای و فعل‌های ادات‌گون	اول
ارائهٔ مقالهٔ دانشجویان + مقالهٔ فولی، هارلی و کریمی (۲۰۰۵)	دوم
ساخت محمول ثانویه و حرکت جانبی	سوم
ارائهٔ مقالهٔ دانشجویان + مقالهٔ درزی (۲۰۰۸)	چهارم
انواع حذف سازه و هسته در زبان فارسی	پنجم
ارائهٔ مقالهٔ دانشجویان + مقالهٔ کریمی‌دوستان (۲۰۱۱)	ششم
ساخت کافت و شبه‌کافت در فارسی	هفتم
ارائهٔ مقالهٔ دانشجویان + مقالهٔ دبیرمقدم (۱۳۸۴)	هشتم
پوچ‌واژه و اسنادی‌سازی	نهم
ارائهٔ مقالهٔ دانشجویان + مقالهٔ کریمی (۲۰۰۸)	دهم
جایگاه روساختی فاعل در زبان فارسی	یازدهم
ارائهٔ مقالهٔ دانشجویان + مقالهٔ کریمی (۲۰۰۳)	دوازدهم
جایگاه روساختی مفعول در زبان فارسی	سیزدهم
ارائهٔ مقالهٔ دانشجویان + مقالهٔ کریمی و طالقانی (۲۰۰۷)	چهاردهم
ساخت مجهول در چارچوب نظریهٔ هارلی	پانزدهم
تمرین، تحلیل صرفی نحوی ساخت‌های فارسی، رفع اشکال	شانزدهم